

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКА АКАДЕМИЈА

Студијски програм: изборни предмет за све изборне групе

Врста и ниво студија: основне академске студије

Шифра и назив предмета: А483 - Управљање ризицима у систему заштите и спасавања.

Семестар VIII, Вредност у бодовима 6 ЕСПБ; Фонд часова 3 + 2 (45 + 30 = 75).

Начин полагања испита: усмени (до 50 поена).

Предиспитне обавезе : Активност у току предавања (до 10 поена); Колоквијум (2) (до 20 поена); Семинарски рад (до 20 поена).

Коначна оцена се формира, на следећи начин: оцена 10 (95-100 поена); 9 (85-94); 8 (75-84); 7 (65-74); 6 (55-64) и 5 (<55).

Испитна питања 2014/2015

I група питања

1. Појмовно одређење ванредног догађаја, катастрофе и ванредне ситуације у свету
2. Одређење основних појмова о удесима, катастрофама и ванредним ситуацијама у Р. Србији
3. Међусобни однос појмова кризе, катастрофе и ванредне ситуације
4. Ванредно и ратно стање - појмовна одређења и разграничења у односу на ванредне ситуације
5. Класификација ванредних ситуација
6. Класификација пожара - фазе развоја, величина, место настајања, врста гориве материје
7. Значај и циљ заштите од пожара, хаварија и експлозија
8. Системи заштите од пожара у неким земљама
9. Систем и субјекти система заштите од пожара у Републици Србији
10. Развој система заштите од пожара Р. Србији
11. Послови Министарства унутрашњих послова значајни за спровођење заштите од пожара
12. Организација и устројство Сектора за ванредне ситуације
13. Категоризација објеката, делатности и земљишта према угрожености од пожара
14. Планови и правила заштите од пожара
15. Пројектовање и извођење посебних система и мера заштите
16. Ватрогасно-спасилачке јединице
17. Врсте инспекцијског прегледа, начин и поступак вршења инспекцијског прегледа, записник о извршеном инспекцијском прегледу
18. Одговорност за спровођење мера заштите од пожара
19. Обавезе и права грађана и запослених
20. Посебне мере које могу налагати органи унутрашњих послова након извршеног инспекцијског прегледа
21. Теорије техногених удеса
22. Видови и облици мера заштите и спасавања у ванредним ситуацијама
23. Интензитет и учесталост опасности, основни штетни ефекти опасних догађаја
24. Горење чврстих материја
25. Горење течних материја
26. Горење гасовитих материја
27. Експлозије
28. Топлота, температура, температури паљења и спонтаног паљења чврстих материјала.
29. Простирање (пренос) топлоте
30. Развој и ширење пожара у затвореном - притвореном простору
31. Жестина пожара, пожарно и специфично пожарно оптерећење
32. Мере заштите од пожара при извођењу радова заваривања, резања и лемљења
33. Мере заштите од пожара код запаљивих течности
34. Мере заштите од пожара код течног нафтног гаса
35. Подела опасних материјама сходно Закону о превозу опасних материја
36. Мере заштите од пожара код промета експлозивних материја - услови за стављање експлозивних материја у промет, одобрење за набавку експлозивних материја
37. Посебне мере заштите код превоза опасних материја по гранама саобраћаја – друмски, железнички, ваздушни и водни
38. Овлашћења полицијских службеника за заштиту од пожара у надзору над спровођењем мера безбедности прописаних Законом о промету експлозивних материја
39. Вода као средство за гашење пожара

40. Пена као средство за гашење пожара
41. Угљен-диоксид као средство за гашење пожара
42. Прах као средство за гашење пожара
43. Халогенизирани гас, инергени и приручна средства за гашење пожара.

II група питања

1. Повредивост
2. Изложеност и отпорност
3. Ризик - дефинисање ризика
4. Перцепција ризика
5. Процена ризика
6. Индивидуални и социјални ризик
7. Третман ризика
8. Последице удеса, катастрофа и ванредних ситуација
9. Ублажавање последица удеса, катастрофа и ванредних ситуација
10. Регулисање безбедности индустријске производње у развијеним земљама
11. Правила и стандарди градње
12. Грађевинске мере заштите од пожара-међусобно растојање зграда, препреке за ширење пожара (зидови, врата, међуспратне конструкције и др.)
13. Степен отпорности зграде на пожар (SOP)
14. Одвођење и испуштање дима и топлоте у пожару
15. Комуникације у зградама (ходници, степеништа, излази)
16. Опасност од пожара на високим објектима
17. Проветравање, вентилација и отпрашивање
18. Детекција запаљивих и експлозивних гасова
19. Мере заштите од пожара на електроинсталацијама и уређајима (надземни водови, инсталација осветљења)
20. Начин извођења и уградње инсталација и уређаја (резервно напајање електричном енергијом; електричне инсталације и уређаји у зградама)
21. Инсталација атмосферског пражњења
22. Инсталације и уређаји за дојаву пожара, детекција запаљивих пара и гасова
23. Процена угрожености од пожара и технолошке експлозије
24. Превентивне мере заштите од пожара у природи
25. Контрадиверзиона заштита објеката
26. Узроци пожара према начину стварања топлоте - контакт горивог материјала са пламеном, ужареним, усијаним или загрејаним материјом; самозапаљење и хемијске реакције
27. Узроци пожара према начину стварања топлоте - експлозија; електричне инсталације; статички електрицитет
28. Узроци пожара према начину стварања топлоте - механички узроци (трење, притисак, удар), природни узроци (сунчева топлота, земљотрес, атмосферска пражњења и сл.), технолошке хаварије
29. Криминалистичка подела узрока пожара
30. Обезбеђење места ванредне ситуације полицијским кордомнима
31. Трагови код пожара - трагови у изгорелом објекту: на спољашњој страни објекта, у унутрашњости објекта
32. Трагови код пожара – трагови на дрвету
33. Трагови код пожара – трагови на стаклу и металним елементима
34. Трагови код пожара – трагови на опеци, камену, малтету, бетону
35. Трагови код пожара – трагови на пластичним масама, вратима и прозорима, бравама и засуницама
36. Трагови код пожара - трагови на електричним инсталацијама, уређајима и осигурачима
37. Трагови код пожара-трагови на моторним возилима
38. Трагови у шумским пожарима
39. Негативно дејство продуката горења, топлоте и пламена на људски организам, трагови дејства високе температуре и пламена на људски организам
40. Примена научне методе у утврђивању сценарија настанка и ширења пожара
41. Увиђај код пожара и експлозија-послови и задаци полицијских службеника док догађај траје, када је догађај завршен и после завршеног увиђаја

42. Пожари и кривична дела
43. Мотиви умишљајно изазваних пожара

III група питања

1. Заштита од топлоте, киселина, база и сличних материја
2. Апарат за заштиту органа за дисање
3. Апарати за гашење водом и ваздушном пеном "Б" (брентача)
4. Инсталације за гашење пожара водом - Спринклер инсталације
5. Инсталације за гашење пожара водом - Дренчер инсталације
6. Инсталације за гашење пожара ваздушном пеном
7. Ватрогасна возила - врста, намена и коришћење
8. Ватрогасно - спасиолачки авиони, хеликоптери и бродови - врста, намена и коришћење
9. Тактичке могућности и наступи ватрогасног одељења и вода на основним ватрогасним возилима
10. Припремљеност субјеката државе за ванредне ситуације
11. Међународна сарадња
12. Штабови за ванредне ситуације
13. Руковођење акцијама заштите и спасавања у отклањању последица ванредних ситуација
14. Организација и спровођење спасилачких и других неодложних акција
15. Основна тактичка (борбена) дејства при гашењу пожара и спасавању
16. Спашавање и евакуација људи и материјалних добара на пожару
17. План евакуације људи и имовине из угрожених објеката
18. Гашење пожара - локализација и ликвидација пожара
19. Тактички поступци (захвати) ватрогасних јединица
20. Опасности приликом гашења пожара и спасавања и мере заштите
21. Оперативне карте гашења пожара
22. Садржај анализа гашења пожара и других интервенција
23. Психолошко и физичко оспособљавање ватрогасаца- спасиоца
24. Гашење пожара и спасавање на просторима захваћеним пожаром у градовима
25. Гашење шумских пожара
26. Отклањање последица рушења зграда и објеката
27. Одбрана, заштита и спасавање приликом поплава
28. Спасилачке акције при хемијским удесима
29. Отклањање последица радиолошких удеса
30. Отклањање последица терористичких аката
31. Отклањање последица биолошких угрожавајућих догађаја и ванредних ситуација
32. Отклањање последица великих саобраћајних незгода
33. Уклањање неексплодираних убојних средстава
34. Отклањање последица изливања опасних течних материја
35. Хеликоптерске спасилачке операције
36. Специфичности деловања полиције у отклањању последица природних непогода
37. Специфичности деловања полиције у одклањању последица удеса у индустрији и саобраћају и хаварија радиолошког карактера
38. Међународни механизми сарадње и координације на спречавању удеса и катстрофа и пружање помоћи пострадалом становништву у ванредним ситуацијама

Проф. др Драган Млађан